

Z historie obce.

Původ a založení naší obce sahá daleko do minulých dob.

Založení obce.

Vě středověku celá oblast našeho kraje náležela k pohraničním kvozdům, kudy vedly jen úzké stezky do vnitra země. Jedna taková cesta, stará cesta humpolecká, vedla našimi lesy směrem od Jihlavy k Humpolci. Tyto cesty byly v lehčích nepokojných dobách stráženy, rovněž i na kopcích byly rozestaveny stráže, jak tomu nasvědčuje jméno nejvyšší hory našeho okresu, Plešník, kde v dobách nepřátelských upadli do země, zapalovali daleko viditelné ohně, aby v krátké době byl lid o blížícím nebezpečí uvědoměn.

V roce 1226 naše obec ještě založena nebyla, protože v zakládací listině (bulle) papeže Honorie II. (Ca. 274-7), kterou byly potvrzeny statky kláštera řetivského, není jméno naší vesnice uvedeno. Ke klášteru řetivskému náležely vesnice, které se nacházely na území „Borku“ (jméno pohraničního lesa): Krasoňov, Krasoňovec, Branišov, Kalhov, Dudín, Buková, Vlčov,

Původ jména
obce.

Výskytná, železná a železný Jeníkovo.
Založení obce souvisí s rozkoštěm
hornictví ve zdejších kraji. V okolí
se všude vyskytovala hojně stříbrná
ruda. Ve zdejších lesích se za tím
účelem pálilo dřevěné uhlí pro stří-
brné hutě. A tak několik uhlířů,
jichž předák se jmenoval Šimon koupilo
na úpatí Rudáňniku, který již tehdy
tratil svého původního významu,
kus starého lesa na pálení uhlí
pokřebeného k tavení rud do nové otev-
řených dolů na stříbro. Uhlíři si po-
stavili v lese skrovné dřevěné pří-
bytky a počali pálit uhlí. Německy
se nazývá Šimanov Kellersdorf,
dříve Kollersdorf t. j. uhlířská
ves. Právní název měl tudíž zní-
ti Köhlersdorf.

R. 1341 jest v pergam. žel. kláštera č. 9.
Šimanov rovněž nazýván Kollersdorf.
Rychtář se jmenuje Kunzlin. Ves
se rychtářovi odevzdává k osa-
zení. Vesnice byla zpusložena patrně
domácí válkou mezi pražským
biskupem Janem a panem Vilem
z Lanškrouna někdy na začátku XIV.
století. Téhož roku prodává želi-
ský opat Kollersdorf sudimui Augusti-
novi. (Pergamen kláštera strahovské-
ho.) Kaviři pocházeli ze sousední

26
ho města Jihlavy, byli tedy německé-
ho původu a tak i vyhledáv Krumlov
jako dokazuje jeho jméno.

Šimanov byl tedy původně majet-
kem kláštera želivského, jako osad-
ní vesnice na Větnojenického vstev.
Po válkách husitských zašlo do-
lování stříbrné rudy, (i ve zdej-
ší obci se nachází místo v Hejstko-
vě lese, kde se říká u Šůly) a
tím i pálení dřevěného uhlí
v Šimanově. Kouti milířů, který
stále zahaloval Křížník, mi-
zel a vyhácené pasky a myš-
ny zkopali uhlíř na pole a u-
sadili se na pascce brvale.

Dodnes jsou v lesích v okolí ob-
ce patrna místa plna dřevě-
ného uhlí po bývalých milířích.
Jdouka a pole „Uhlíčka“ zřetel-
ně ukazuje na původní za-
městnání obyvatelů.

Dle listiny krále Zikmunda z r. 1437
dne 31. ledna, ve čtvrtku před brounící-
mi, kterou stvrzuje král klášteru
želivskému statky, jest mezi jiný-
mi vesnicemi uveden též Šimanov
(Šimonov). Později dle listiny krále
Jiřího z Poděbrad z 8. prosince 1468
dostal se Šimanov s ostatními ves-
nicemi Větnojenického panství

Vestmosti

v zástaře Dvůrů Trčkov a Lipy a na
Lipnici, který zapůjčil komoře královské
600 kop grošů a platil ročně 60 kop grošů čes.
Tím přišel tedy Šimanov pod panství Lipnických
Trčků. Roku 1574 koupili šimanovalští občané
od pana Jaroslava Trčky z Lipy a na
Ledci a Vělném Jeníkově obec (t. j. pole a
lesy) pustou i stopaninou ležící u
vrchu tak řečeného Vavertkovského.

(Hrázník.) V majetku panů Trčků se
udržel Šimanov až do roku 1601. Před-
cházejícího roku 1600 koupil Krištof Trčka
Vělný Jeníkov, který přišel po smrti Mi-
kuláše Trčky z 1594 do cizích rukou od
cara Rudolfa II. za 10.000 kop míšeňských.
Roku 1601 prodal pan Krištof Jaroslav
Trčka z Lipy, na Opocně a Smirčicích,
Vělný Jeníkov jihlavskému měšťanu
Matyášu Hubíkovi z Königsteina za
48.500 kop míšeň. gr. totiž tvrz a při ní
městečko Vělný Jeníkov a vsi: Zbínovky,
Ustí, Beanišov, Bukovou, Miletin (Myslebin),
Olso, Opalov, Polanku, Dudín, Šimanov,
Zbilidí, Maršovu pustinu (Maršov),
Qušejov, Jankov, Kalhov, Úsobí, Chválkov,
Dobrohostov, Kochánov, Scheibelsdorf
(Sjedorf), Úhořilka, Čistka (Chyška) s př-
vovarem a čtyřmi poddacími koudel-
nicemi. (Desky zemské CXXX 27).

Matyáš Hubík z Königsteina postoupil
sot panství roku 1604 svým 4 synům

21
k rozdělení zápisem na 100 kop mí. gr. (Desky
zemské menší.) Synové Tuhlkovi, Jiřík, Tobiaš,
Frydrych a Samuel se rozdělili následovně.
Jiřík dostal Úsobí, Chvátkov, Jelenkostov,
Kochánov a Tejdorf. Tobiaš obdržel Ustí,
(Chvátkov), Limanov, Branišov, Myslehn,
Ústev, Bukovou a Polánky. Sídlet v Branišově
Samuel obdržel Jeníkov a ostatní vesnice
Žbinohy, Úpatov a Dudín. Frydrych obdržel
Žitidry, kde asi také sídlil. Samuel
vlastnil Jeníkov ještě roku 1615. Rostana
Plubíková se zúčastnila r. 1618
vzpurny slavoovské proti císaři a
proto byly její statky zkonfisko-
vány. R. 1620 se tyto statky dostaly
v zastavu paní Marii Magdaléně
Trčkové, ze půjčila císař. Renthausu 10.000 kop
na lid válečný. Po zabrání stat-
ků Trčkových byl statek Větrný
Jeníkov darován r. 1637 Filipu Fr.
Brauneroovi. Skrze Annu Marii
Brauneroovu (zemřela r. 1642) dostal se ten-
to statek v držení hraběte z Traut-
mannsdorfu r. 1651, po něm do r. 1664
Arnošt, hrabě z Monrechieu, do r. 1678.
Jan Sebastian hr. z Pötlingu na
Jeníkově a Rabenslejně. Od r. 1678 do
r. 1690 vlastnil Větrný Jeníkov Jan
Ignác Vllavský z Mannschwertu
a z Helfenberku. Po jeho smrti
dne 20. III. 1690 prodali královští komi-

světi tento siroteč státek rytíři
Janu Antonínu Pachlavi z Rájova
a Bukovci, na Křivčici a Trosobrodném mlýně
za 65.000 zl. Co něm následovala Alžbě-
la Polyceina hraběnka Buguoy roz.
hraběnka z Caoriani. Hrabě Karel
Kajetán de Longueval z Buguoy pro-
dal panství Větrný Jeníkov 16. XI. 1719
italskému šlechtici rytíři Janu Baptis-
tovi z Minelli, jež byl po své matce
zdědil. Rytíř Minelli odkázal své
statky r. 1744 Vlašskému špitálu na
Malé Straně v Praze. Po jeho zru-
šení r. 1789 přešel do správy státu,
až do 28. V. 1838, kdy byly prodány
za 187.000 zl. konv. měny komisaři stát-
ních statků hraběti Karlu z Rummers-
kirchu. Co něm vlastnil Větr. Jeníkov
jeho syn Moric z Rummerskirchu.

Tak jsou dějiny naší obce nerozluč-
ně spojeny s dějinami celého Větrnojevi-
kovského panství. R. 1848 byl posledním
mecenášem, který pojil osudy obce s osu-
dy celého panství. Zrušením roboty a
poddanosti stala se obec samostatnou,
nepodléhající vrchnostenskému úřadu.
Úřad vrchnostenských ryklečů byl zru-
šen a obec počala spravovati svoje
věci výborem se starostou v čele své zá-
ležitosti sama. Prvním voleným starostou
byl Jakub Novák, rolník č. 6.

Osamostatnění
obce.